

} **Téma platformy:**

Motivace a demotivace vícejazyčných žáků

} **Datum:**

29. 4. 2025

} **Lektorka:**

Mgr. Barbora Nosálová

} **Hosté:**

Mgr. Nikola Sejkorová

Mgr. Lenka Picková

} **Anotace:**

Téma platformy vycházelo z toho, že cílem vyučujících je vidět spokojené a zapojené žáky. Ne vždy se to ale u všech daří. Proto jsme vytvořili prostor, ve kterém jsme se zaměřili na vnitřní i vnější zdroj energie, který je nezbytný a kterému se říká motivace. Z poradenství a konzultací víme, že otázky jako *Jak podpořit motivaci u vícejazyčných dětí? Jaké strategie, přístupy a aktivity mohou fungovat? Jaké kroky můžeme udělat, když máme ve třídě žáka nebo žáky, kteří jsou tzv. demotivovaní a tedy odmítají různé (a někdy máme pocit, že všechny) činnosti?* jsou čím dál častější.

V úvodu platformy jsme vymezili často používaný pojem motivace a demotivace a identifikovali motivovaného a nemotivovaného žáka. Lektorka shrnula několik tipů k motivaci z předem vyplněného formuláře, kde se účastníci podělili o své tipy z praxe

} **Jak motivujete VJ žáky?**

Odpovědi z dotazníku:

Snažím se jim poskytnout důvěru.

Horko těžko.

Podpora v hodinách, pomoc, pochvala.

Snažím se, aby se jim český jazyk líbil a chtěli hlavně oni se učit.

Odměny, návštěvy budoucích škol, výlet.

Slovní pozitivní motivací, pochvalou.

Přátelé v Čechách.

Pochvala, jednička za práci, uznání od spolužáků.

Občas těžko.....obrázky, videoukázky, pozitivní přístup, vhodné úkoly – takové, aby měli možnost je splnit, skupinová práce, podpůrné skupinové práce – jazyková příprava.

Snažím se je jako AP povzbuzovat, povídám si s nimi, hrajeme hry.

Motivuju (jsem z Ukrajiny), že musíme znát český jazyk. To je naše integrace.

Používám hry, střídání metod a forem, zajímavá cvičení, společná hodnocení.

Trpělivě komunikuji, podporuji, udržuji bezpečné prostředí.

Příjemným přístupem, lehkým konverzačním tématem navození pozitivní atmosféry, bezpečné a klidné prostředí, pocit zažití úspěchu.

Slovní pochvala, razítka do pracovních listů.

Spolupráce s rodiči a PPP.

Karty, hry, práce s počítačem.

Snažím se jim pomoci a chválím je za úspěch ve výuce. Když se něco nedaří, tak opakovaně vysvětlím co nerozumí.

To se nedá obecně napsat. U každého funguje něco jiného.

Chválím, když se něco povede.

Podpora ve formě komunikace, zájmu, empatie, rozebírání pocitů, nálad, diskuze o problémech a navrhování řešení.

Laskavost, vlídná a nenásilná komunikace, trpělivost, nápodoba hrou.

Naší kulturou v propojení s cizím národem.

Zájmy a záliby dítěte promítneme do výuky Zjistíme silné stránky žáků, jaké měli zájmy v zemi původu, a doporučíme volnočasové aktivity. Ptáme se jich na oblíbený předmět, koníčky, budoucí plány, popř. vztah k češtině.

Jsou součástí kolektivu, mluví o svých zvyklostech, jak to chodí na UA.

Modifikované práce, kartičky, přehledy, skupinové práce, sledování pokroku, pochvaly.

Jazyk (toho státu, kde bydlíš) – to je první věc, která pomůže v budoucnosti mít lepší pozice v životě. Často na příkladech sebe a své rodiny.

Osobním rozhovorem a nabídkami.

Zpočátku kvůli jazykové bariéře vůbec, později stejně jako české děti.

Vytváření podpurného prostředí – sdílení příběhů jejich kultury, diferencovaná výuka.

Praktikují zábavnou a praktickou výuku, častá zpětná vazba/pochvala, zapojují jejich rodný jazyk k porovnávání, přítomni jsou i cizojazyčný asistent pedagoga a tandemový učitel – k žákovi se přistupuje individuálně, podporují jejich kreativitu.

Každé nové slovo, které rozšíří jejich slovní zásobu, jim pomůže k jejich lepšímu vyjádření a pochopení okolím.

Vedu s nimi rozhovor (pokud možno v jejich jazyce) o tom, co je zajímá. Povídáme si tom, co je baví a jaké mají plány. Navazují individuálně na informace od každého žáka.

Pozitivním přístupem, parcelací učiva, za aktivní práci proběhne na konci hodiny hra, kterou mají rádi...

Podle možností ve škole.

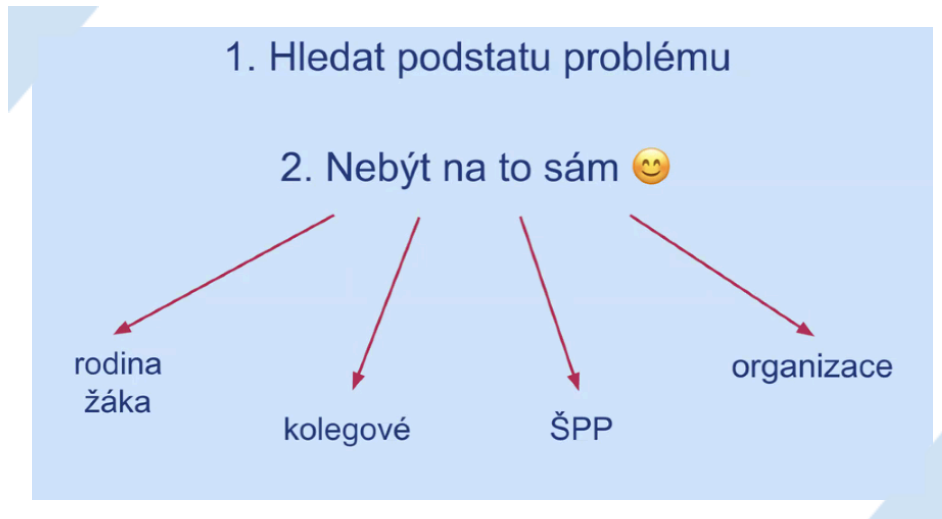
Ve všech předmětech ve škole.

Práce s obrázky.

Prostě učím, vtahuji je do dění.

V dalším vstupu speciální pedagožka Nikola Sejkorová představila tři kazuistiky žáků z prvního stupně, u kterých ve škole uplatnili různé přístupy, aktivity a metody pro posílení motivace. Například způsoby podpory pozitivního chování, možnosti a přínosy spolupráce v pedagogickém sboru a s rodiči, užívání konkrétních pomůcek (relaxační pomůcky, stan ve třídě apod.) nebo metod jako brain breakers, motivační

cesta a úpravu výstupů a materiálů do výuky. To nejdůležitější shrnula v tomto nákresu:

Kazuistiky tří žáků z druhého stupně prezentovala v dalším vstupu zástupkyně ředitelky Lenka Picková. Podrobně popsala využívání pomoci z řad vrstevníků (systém patronů), spolupráci s mimoškolními organizacemi, způsoby spolupráce mezi učiteli a individuální přístup k jednotlivým žákům a jejich postupné zapojování do výuky. Značný prostor věnovala i práci s demotivací a nabídla několik cest, které pomohly. Zmínila i případ, kdy škola narazí na své hranice vlivu a není již možné dál s dítětem pracovat. Možnosti školy shrnula v prezentaci tímto přehledem:

- ❖ Navození pocitu bezpečí a jistoty - přidělení patrona z řad žáků
- ❖ Adaptační kurz – adaptační koordinátor – základní komunikační fráze a slovní zásoba
- ❖ Bezplatná jazyková příprava – prezenční nebo distanční forma
- ❖ Od 7. ročníku – ČDJ místo 2. cizího jazyka
- ❖ Schůzky se zákonnými zástupci – nabídka pomoci, zapojení dalších subjektů
- ❖ Dvojazyčný AP

V závěru platformy bylo prezentováno několik užitečných internetových odkazů a důležitých zásad prevence demotivace jako důležitost zpětné vazby a hodnocení, nebo zapojování žáků do činností ve třídě a do výuky po malých krocích od prvních okamžiků.

} **Ve zpětné vazbě se objevil např. tento příspěvek:**

"Moc děkuji, za mě opravdu přínosný a prakticky zaměřený seminář. Obdivuji trpělivost a vytrvalost paní učitelek :-) Minimálně u tří dětí jsem si řekla, že jsou to úplně stejné případy jako ty moje, tak je fajn vidět, že tam je naděje ke zlepšení :-) A nebo taky že není, ale není to naše chyba. Díky moc, hezký den!"